

Ministeriet ment, at man ikke kunde gaa til at foreslaa, at der skulde ydes dette lille Fiskerleje et saa stort Beløb som 36,000 Kr. for at der der kan anlægges en Baadehavn. Det er en Afgørelse, som vistnok ikke vil blive enestaaende, vi ville i Fremtiden sikkert faa flere Andragender af samme Slags fra de smaa Fiskerlejer om at komme dem til Hjælp. Det skal erkendes, at de ere ilde stillede, men jeg tror, at Regeringen og Rigsdagen i Fremtiden ville komme til at stille sig, som jeg her gjør ved Bang Fiskerleje, og sige: vi kunne ikke blive ved at yde saa store Beløb, som kræves for at anlægge disse Baadehavne ved de smaa Fiskerlejer. Smidlertid er jo Havnen der nede nu ødelagt, og jeg har i og for sig intet imod, at Andragendet henviſes til Underſøgelse, men kan kun ikke give noget Løfte om, at en Underſøgelse vil føre til noget Resultat i Retning af Anlæg af en Baadehavn. — Saa har jeg tilbage Andragendet under Nr. 91, som et Mindretal har foreslaaet henviſt til Ministeren. Det er et Andragende fra Konſul Borks Enke om Statsunderſtøttelse. Jeg kan ganske tiltræde, hvad der blev udtaalt med Henſyn til Konſul Borks Virksomhed. Det er rigtigt, at han i sin Tid har virket og virket i høj Grad for at faa anlagt en Havn ved Eshjærg, og for at faa tilvejebragt en Dampſtibsforbindelse mellem Eshjærg og England. Han gjorde dette ganske sikkert først og fremmest for at kunne fremme de lokale Interesser, men at han som god dansk Mand ogsaa har haft det heles Interesse for Øje, skal jeg ikke benægte. Smidlertid var Forholdet jo det, at han ikke har staaet i noget som helst Forhold til Staten. Han har her handlet udelukkende som Privatmand, og det, man frygter for, er, at man, hvis man i dette Tilfælde vil bevilge hans Enke denne Underſtøttelse, vil komme ind paa et Straaplan, thi nægtes kan det jo ikke, at der er mange, som tage sig med Iver af det offentliges Interesser og søge at virke paa bedste Maade, og hvis dette blev en Adkomst til at faa Underſtøttelse enten for dem selv eller for deres efterladte, saa kunde det vel være, at det blev et farligt Præcedens, vi gav i saa Henseende. Smidlertid har jeg Sympati for Enten og skulde intet have imod at ſtaffe hende en Underſtøttelse, naar det kunde ſte uden Skade for Fremtiden, men jeg frygter som sagt for, at vi herved mulig vilde ſtabe et farligt Præcedens.

Blem: S Anledning af de Udtalelſer, der faldt ſaa vel fra den ærede Ordſfører ſom fra den ærede Miniſter paa Foranledning

af Andragendet under Nr. 3, Betænkningen Nr. 81, det Andragende, ſom er indkommet fra Beſtyrelſen for Fiskerlejet Bangs Baadehavn om et Laan af Statskaſſen til Udvidelse og Forbedring af Havneforholdene i Bang Fiskerleje, kunde jeg ønske at gøre nogle Bemærkninger. Jeg ſtal villig indrømme, at der er kommet ſtore Krav til Statskaſſen fra de bornholmſke Baadehavne i de ſenere Aar, og at man har ſtillet ſig ſærdeles velvilligt lige over for diſſe Krav, ſaaledes at der er opført ikke mindre end 8 Baadehavne paa Bornholm — denne er efter min Formening den ſidſte, der reſterer, ſom kunde have Krav paa at komme med. Men det kan heller ikke være andet end at der, hvor der er en ſaa ſtor Fiſkerbeſøſning ſom paa Bornholm, maa blive tætteſte med Baadehavne paa Kyſten, end paa andre Kyſter, hvor der ikke ere ſaa gunſtige Fiſkerforhold til Stede, og man kan gøre Regning paa, at med et rundt Tal hvert 10de Menneske paa Bornholm helt eller delviſ lever af Fiſkeri, og der findes i alt ſaaдан noget ſom 14 Fiskerlejer, naar baade ſtore og ſmaa regnes med. Bang Fiskerleje har gjort ſtore Anſtrengelſer ſelv for at ſkaſſe ſig en ordentlig Havn, Beboerne byggede, ſom Andragendet ophviſer, allerede i 1870 den nuværende Havn, der ramlede ſammen for nylig; denne Havn koſtede dem ca. 8,360 Kr. Det er ikke ſaa lidt for Beboerne i ſaadant et lille Fiskerleje ſom dette, og ſaa vidt mig bekendt, er der intet andet Fiskerleje, ſom ved egne Kræfter har fuldført Arbejdet for et ſaa ſtort Beløb ſom dette. Derved har Bang Fiskerleje ogſaa hjulpet ſig frem indtil nu, og dette er Grunden til, at det ikke er kommet med ſine Krav om Hjælp. Det er en Selvfølge, at en Havn ſom denne, med dens ringe Dybde og Moler, byggede ſaaledes ſom de ere med Tømmerfiſker ſidſte med runde Sten, ikke kunde ſtaa i Længden for Naturkræfternes Indflydelse, for Tørken om Sommeren og Froſten om Vinteren, Tømmeret trækker ſig ſammen og udvider ſig, og den aabne Kyſt, hvorpaa Havnen ligger, og den høje Sø i veſtlige Storme have indvirket ſaaledes, at Molerne kom til at ſtaa og bevæge ſig under Søens Tryk; ſaa diſſe Havnemoler løſnede ſig, og til ſidſt kunde de ikke ſtaa for Hens Tryk i forrige Foraar og den ſidſte Storm, vi havde i Slutningen af Januar eller Begyndelſen af Februar. Hele Havnen ſtyrte ſammen, ſaaledes at man ſlet ikke kan beantte den. Derfor ere diſſe Folk meget uheldigt ſtillede, ſelv om Fiſkerlejet ikke er ſaa ſtort og Beboernes Antal heller ikke er ſaa ſtort, hvilket er en Følge af, at adſtillige af dem have